

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 10. TELEFON 164

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:
DR. BOGNER JÓZSEF országgyűlési képviselő.

Előfizetési ár negyedévre 980 pengő.
1 óra 340 pengő. Egy szám ára hétköznap
14 fillér, szombaton 20 fillér.

Megelégedéssel

lehet fogadni azt a napjainkban már mind általánosabbá váló alapvető a szociális igazgatásban, amely a legelsőrendű teendők közé sorolja a gyermekvédelmet és a gyermekgondozást. Ebbe a feladatkörbe tartozik a gyermekáldás előtt levő, leendő anyák védelme és gondozása is, továbbá a családvédelem számos válfaja általában mindazok az intézkedések, amelyek azt a célt szolgálják, hogy a nemzet ereje a családi kereteken, mint alapvető sejteken belül acélosodjék. A gyermekgondozás a legnagyobb feladatok és legeszményibb célkitűzések közé tartozik, hiszen a gyermekek jelenítik a magyar jövőt és ez a jövő olyan lesz, amilyen emberekké serdülnek majd a mai gyermekek. Erősnek, egészségesnek, jól képzeteknek kell lenniök az utánunk következő nemzedék tagjainak, mert csak így képzelhető el a nemzet jövőendő boldogulása. Ennek az erőteljes szebb és boldogabb életnek előkészítését pedig már most, a gyermekek zsenge ifjkorában meg kell kezdeni. Elismerésre méltóak azok az eredmények, amelyeket az állami és törvényhatósági családvédelmi intézkedések felmutatnak, azonban ezekkel nem szabad megelégedni, hanem megállás nélkül dolgozni kell a fejlődés, az új eredmények és a minél tökéletesebb boldogulás reménye érdekében. Allandóan fejleszteni és tökéletesíteni kell az anya- és csecsemővédelem szervezetét. Tovább kell szélesíteni a gyermekgondozás kereteit. Szaporítani kell a népegészségügyi intézmények számát. Minden eszközzel erősíteni kell a család szociális jólétét, a családi szervezeten alapuló társadalmi rend tartó oszlopait szilárdítani kell s ha mindezek megtörténnek, bizakodó hittel tekinthetünk a magyar jövőbe.

Kitüntetések a Ferenc-Csatorna Társulatnál

A Kormányzó Ur a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a Ferenc-csatorna Részvénytársulat érdekében hosszú éveken át kifejtett értékes és eredményes munkásságukért Jáky

Jenő nyug. miniszteri tanácsosnak újbóli elismerése, lovag Merfort Viktor államtitkári címmel felruházott ny. helyettes államtitkárnak és Küzdy Arturnak, a Társulat vezérigazgatójának pedig elismerése tudtul adassék.

Az Ujvidéki Kórus hangverseny utja

Az Ujvidéki Kórus február 5-én Baján, február 6-án pedig Zomborban vendégszerepel. A bajai hangverseny egyúttal a felszabadult és a trianoni magyar dalosok első testvéri találkozója s így gyönyörű manifesztációnak, míg a zombori hangverseny Magyar Dalosünnep keretében a felszabadult magyar dalosok ünnepét jelenti. A vendégszereplő Ujvidéki Kórus a felszabadulás után indult meg azzal a céllal, hogy a klasszikus oratorium irodalmat, valamint modern kórus-művészetet ápolja. Eddigi alig két éves működése alatt is számos komoly siker áll mögötte. Az Ujvidéki Kórus megalakulása után pár hónappal, 1941. december 7-én mutatkozott be Budapesten a Kormányzó Ur tiszteletére a Dalosszövetség által rendezet díszhangversenyen, ahol elsősorban Kodály „Liszt Ferenc-hez” című nehéz kórus művében aratott átütő sikert. 1942. áprilisában Bach Magnificatját és Kodály Te Deumát adta elő első oratorium hangversenyén, amelynek sikere a kiváló együtttest egy-csapásra országszerte ismertté tette. Még jobban fokozták az elismerést a júniusi „Ujvidéki Héten” való rádióközvetítéses szereplései, amelyek egyikén modern magyar kórust adott elő, a másikon pedig megismételte Kodály Te Deumát. Több kisebb hangverseny után 1943. március

21-én adott hangversenyével megnyerte a Dalosszövetség műsorpályázatát. E mintaszerű hangverseny programjának első felében Kodály legszebb kórusai, második felében a fiatal magyar zeneszerző-gárda legjobbjainak népdalkórusai szerepeltek. Az Ujvidéki Kórus hatalmas teljesítőképességéről tesz bizonyosságot az a körülmény, hogy alig négy hétre a fentemlített hangverseny után április 18-án klasszikus egyházi hangversenyt adott, amelyen a XVI—XVIII. század legkiválóbb egyházi zeneszerzőinek (Rosselli, Josquin des Pres, Gallus, Vittoria, Palestrina, Lassus, Hasler, Pitoni, M. Haydn) a cappella kórus műveit, valamint az Ujvidéki Filharmonia zenekari kíséretével Cherubini Requiemjét adta elő. A fenti nagyobb hangversenyeken kívül tizenhatszer szerepelt különböző hazafias és kulturális manifesztációkon, ötször rádióközvetítéssel és adott több vidéki hangversenyt is a Dunavidéki Magyar Közművelődési Szövetség zenei osztályának megszervezésében.

A kar eredetileg közel 100 tagú, de a bajai és zombori hangversenyuttra kb. ötven tagú válogatotó együttessel indul.

Az Ujvidéki Kórus zenei vezetője dr. Kiss Lajos zeneszerző-karnagy, a Délvidéki Konzervatórium igazgatója. Már a megszállás alatt ve-

zető egyénisége a magyar zenei életnek. Nagy tudása és művészi lendülete mellett elsőrangú szervezőnek is bizonyult, amit az említett országoshírű zenei tanintézet mellett az Ujvidéki Filharmonia országszerte ismert kiváló zenekarának és az Ujvidéki Kórusnak megszervezése is bizonyít.

Az Ujvidéki Kórus hangverseny utjának műsora részben a renaissance legnagyobb vokális mestereinek világi műveiből, u. n. madrigáljából áll, másik felében pedig a magyar zene legnagyobb mesterének, Kodály Zoltánnak négy legszebb kórusa, valamint a fiatal magyar zeneszerzőgárda, Adám, Bárdos, Farkas F., Kiss L., Nádasdy és Veress népdal kórusai szerepelnek.

Egy évi börtönt kapott a kocsis, aki eladta a gazdák kukoricáját és elitta az árát

Szabó Péter borotái kocsist több borotái gazda megfogadta, hogy a bajai Futurának eladott kukoricáját szállítsa be Bajára a Futura gabonátároló tárházába. Szabó Péter azonban nem szállította be a gazdák átadott tengerijét, hanem eladta és a befolyt pénzt elitta. A bajai törvényszék büntetőtanácsa dr. Marjai Péter tanácselnök elnökletével sikkasztás büntette miatt nem jogerősen egy évi börtönre ítélte.

A Duna áradása

A hosszú ideig tartó alacsony vízállás az enyhe időjárás következtében hirtelen megváltoztatta a Duna vízállását. Rohamos áradás következett be, mely egy huszonnégy óra alatt a tegnapi napon egy méterrel emelte meg a különben jégmentes Duna vízállását.

Legszebb

a j á n d é k :

téli kabát
női ruha
bunda
pongyola
felöltő
kislányruha

férfi-, fiu és
gyermekruha
felöltő
sportnadrág
Bocskay kabát
bekecs

Jó minőségben, nagy választékban kapható:

Prágerné

VARGA ERZSÉBET

ruhaüzletében, Vörösmarty-utca 1 szám.

„Bizalom”-tagoknak 6 havi részlet. — Telefon: 264 szám

Bácskai János György tanár könyve

Baja földrajzáról

Még visszacseng diákéveim ismereteiből az arisztotelesi tétel, hogy az egész a részek előtt volt. Amilyen igaz ez, olyan helytálló az is, hogy a részekből tevődik össze az egész. Töredékekből lesz az egység, színekből a pasztell, hangokból a szimfónia, kövekből és téglákból a katedrális. Egy-egy ország földrajzi fogalmához szorosan hozzátartozik az egyes tájak, falvak, városok egyéni íze és sajátos jellege. Tehát a „szűkebb haza” kultusza nem hiábavaló provincializmus, hanem érthető és jogosult „vidékiesség.”

Ezekkel a gondolatokkal nyitottam fel Bácskai János György tanár, muzeumvezető most megjelent könyvét, amely Baja földrajzával foglalkozik, nagyszerű bizonyítékként annak, hogy a tudományos kutató és feldolgozó munka még a mai rendkívüli időkben sem pihen. S bár a fegyverek itt csörögnek a portánk körül, mégsem hallgatnak a muzsák. Lám a jóképességű fiatal tanárt is megfogta csendes dunamenti városunk varázsa s értekezése végén ilyen költői őszinteségű vallomást csalt ki lelkéből: nehéz volt tárgyilagosságnak lennem, mert magam is Baja szülőtte vagyok s úgy néztem, mint gyermek az anyját. . . Igen, talán így vagyunk ezzel a várossal

mindannyian, akiknek a fiatal-sága idetapad ezekhez a szürke kövekhez. . . Hiába távolodunk el tőle, a kirepítő fészek visszahuz bennünket mindenünnen. De Bácskai — vallomása ellenére is — meg tudta őrizni tárgyilagosságát. Szeretetét és vonzalmát abba a lázas és buzgó tevékenységbe rejtette, amellyel anyagát összegyűjtötte és rendszerbe foglalta. Nagy munka volt, mert hosszú ut vezet az őstáj mocsaras, zombékos világától a kulturtáj különböző alakulásain keresztül a mai város villanyvilágításáig és aszfaltjáig. S a szerző megjárta ezt az utat. Ahol nem bukkant leletanyagra, ott feltevésekre építette mondani-valóját. De hipotézisei is természetesen és elfogadhatók. Nyelve egyszerű és világos, néhol olyan, mintha katedrálról szólna hozzánk — öregdiákokhoz. . . Tudom, hogy közhelyet használok, mégis azt mondom: Bácskai értékes munkát végzett, mert Baja történetének feldolgozásával is megszilárdította bennünk a meggyőződést, hogy történelmi jogunk van ehhez a sokat szenvedett földhöz.

A fiatal szerző, aki jelenleg a szegedi egyetemen tovább gyarapítja ismereteit és tudását, disszertációnak szánta ezt a könyvet. Lehet, hogy a magasabb szakképzettség

majd talál benne kifogásolnivalót. Én nem ezt kerestem. Mindvégig Szenteleky Kornélnak, a délvidéki irodalom halott vezérének a szavai lebegtek előttem: becsüljük meg, ami a mienk. . . Ami nemes szándékból fakad s vitathatatlanul a mienk: bácskai. . .

Mérei Sándor.

*

Ez a 80 oldalnyi könyvecske az iskolák számára a szülőföld-ismeretetés keretén belül nagyszerű irányító és szemléltető segédkönyv, a ta-

nárok és tanítók részére pedig kétségtelen adatokkal alátámasztott megbízható forrásmunka a tanításhoz. A könyv kapható az Uj Élet nyomdában és a könyvkereskedésekben.

Eladó

13¹/₂ hold 1^a szántó

10 " "

5 " "

Meskó Illés

ingatlan forgalmi irodája Baja,
Arany János-utca 2.

Leégett a tojásspekuláció

Erősödő tojáskinálat a vidéki piacokon — Budapest és övezete ebben az idényben 20 millió tojást kapott jegyre

Budapestről jelentik: Tavaly nyáron és az ősz elején részben a fekete piac tulkapásai, részben a baromfiállomány ismeretes csökkenése miatt a tojástermelés és kínálat visszaesett. A székesfőváros közlekedési vezetői e nehézségek ellenére — el kell ismerni: nagy erőfeszítésekkel — mégis elérték, hogy a hűtőházakban olyan

menyiséget raktározhattak el, amely elegendőnek látszott 10–12 szelvény beváltásához. A tárolt készletek mérlegelése után a karácsony előtti hetekben kezdték meg

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

URANIA

Engedélyes: Szilágyi György. Telefon: 223.

Február hó 2-től február hó 7-ig,
szerdától-hétfőig

Nemes rózsa

Egy szegény leány csodálatos szerencséjének gyönyörű története

Főszerepekben: **Bulla Elma,**
Simor Erzsé, **Bihary József,** **Fáy Béla,**
Pataky Jenő, **Medgyasszay Vilma.**

Hiradó. — Kulturfil.

Előadások kezdete:
hétköznap délután fél 6, fél 8, vasár-
és ünnepnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 kor.

a tojás kiszolgáltatását jegyre Budapest és az övezetében.

Eddig 10 szelvényt váltottak be s minden egyes szelvény beváltásakor hozzávetőlegesen 2 millió drb meszes és hűtőházi tojás került forgalomba. Eszerint eddig összesen 20 millió tojást osztottak ki jegyre. Ezzel a kiszámított kampány be is fejeződött. Most már csak abban az esetben váltanak be újabb szelvényt, ha friss küldemények érkeznek vagy a tárolt készlet felülvizsgálása során olyan mennyiséget találnak, amely lehetővé teszi még egy jegykocka beváltását.

Egyébként, az illetékes áru-

forgalmi központhoz érkezett jelentések arról adnak hírt, hogy a vidéken a friss tojás kínálat biztatóan indult és minden remény megvan arra, hogy rövidesen nagy tételek érkeznek a fővárosi és övezeti piacokra. Arról is jelentések vannak, hogy a zugpiaci spekuláció az ünnepek előtt felvásárolt tojástételekre erősen ráfizetett, mert a közönség nagy része nem volt hajlandó a merész zugpiaci árakat az üzereknek megfizetni. A kedvezően indult kínálatra úgy látszik, a fekete-piac e „balesete“ is hatással van. A husvétii tojásellátás biztosítására már lépések történtek.

Aki 15 nap alatt nem fizeti meg a pénzbüntetést, azt nyomban bezárják

A hivatalos lap pénteki száma közli a belügyminiszter rendeletét a pénzbüntetések végrehajtásának egyszerűsítéséről és meggyorsításáról. Eszerint ha a rendőri büntetőbírók által kiszabott pénzbüntetést a terheltek 15 nap alatt meg nem fizetik, akkor a sok időt igénylő végrehajtási eljárás mellőzése miatt, az ítéletben behajthatatlanság esetére meghatározott elzárásbüntetést kell végrehajtani.

Minden olyan kihágási ügyben, amelyben a rendőri büntetőbíró azt állapítja meg, hogy a terheltek nincs végrehajtható vagyona, vagy pedig oly csekély vagyona van, amelyből a kiszabott pénz-

büntetés teljes összege előreláthatólag nincs biztosítva, végül pedig az elítélt indokolt kérelmére, ha a pénzbüntetés saját vagy családjának a megélhetését veszélyeztetné, ezt a behajthatatlanságot a büntetőparancsban, illetőleg az ítéletben azonnal kimondja.

Ugyanebben a rendeletben kimondja a belügyminiszter, hogy a rendőri büntetőbírók a háborúval kapcsolatos és súlyosabb büntetőjogi beszámítás alá eső kihágások miatt kiszabott nagyszámú pénzbüntetéseket a büntetőparancsok és az ítéletek jogerőre emelkedése után minden esetben a legsürgősebben hajtsák végre.

Ujból szabályozták a termelői fakészletek bejelentését

A földművelésügyi miniszter a hivatalos lap pénteki számában kiadott rendeletével újból szabályozta az egyes termelői fakészletek bejelentését. Az a fatermelő, akinek évi vágásterülete a 10 kat. holdat — erdőgazdasági birtokegységenként — eléri vagy meghaladja, köteles az általa kitermelt szerfa és tűzifakészleteket kéthavonként bejelenteni. A bejelentést első ízben

február 15-ig kell megtenni a január 31-iki állapot szerint, ezt követően minden második hó 15-ik napjáig az előző hó utolsó napján fennállott állapot szerint. A kéthavonkénti bejelentésekben az előző kéthavi időszakra vonatkozó termelési adatokat feltüntetni nem szabad.

HIRDETÉS

az üzlet lelke.

Belföldi postautalvánnyal 2000 pengőt lehet ezentul küldeni

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint február 1-től kezdve a belföldi forgalomban az egy postautalvánnyal feladható összeg, valamint az utánvételi összeg felső határa az eddigi 1200 pengő helyett 2000 pengő. A postautalványdíj 1000 pengőn felül 1500 pengőig 3 pengő, az után-

vételi díj 3 pengő 10 fillér, 1500 pengőn felül 2000 pengőig a postautalvány díj 4 pengő, az utánvételi díj 4 pengő 10 fillér.

Ujvidéken halászati szövetkezeti vezetőképző tanfolyam nyílik meg

A Délvidéki Halértékesítő Szövetkezet Ujvidéken halászati vezetőképző tanfolyamot rendez. Az első tanfolyam február 13-tól 17-ig, a második pedig március hó 6-tól 9-ig tart. A tanfolyamon résztvesznek a Délvidéki Halértékesítő Szövetkezet tagjai, de részt-

vehet mindenki, aki halászati szövetkezet alakításával kíván foglalkozni. A tanfolyam ingyenes. Érdeklődni lehet a Délvidéki Halértékesítő Szövetkezetnél (Ujvidék, Hitler Adolf-utca 19.)

Kocsiról való leemelésnél halálra gázolt a telt boroshordó egy bajai fuvarost

Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a Budapesti-ut 50. számú háznál, ahová Kovács Kálmán 46 éves bajai fuvaros, Balassi Bálint-utca 5. szám alatti lakos kocsiján bort szállított. A kocsiról való leemelésnél az egyik boroshordó a mélyedés felé gurult az emelő rudakon és elütötte s egyben

elgázolta Kovács Kálmán fuvarost, aki a baloldalán medence-csonttörést, gerinc-sérülést, több ütődést, horzsolást, azonkívül külső és belső zuzódásokat szenvedett. Kovács Kálmánt eszméletlenül állapotban szállították a mentők a kórházba, ahol másnap anélkül, hogy magához tért volna, meghalt.

Több mint másfélmillió pengőt gyűjtöttek a Vöröskeresztnek a leventék

A Magyar Vöröskereszt központi igazgatóságának felkérésére a leventeintézmény tavaly is lelkes tevékenységgel kapcsolódott be a Vöröskereszt országos gyűjtésébe. A beérkezett jelentések részletes feldolgozása alapján kitűnt, hogy a gyűjtés eredményeként befolyt 5,450.000 P-ből a leventék gyűjtése 1,764.732 97 P-t ért el. Az összeredmény 32 százalékát tehát leventék gyűjtötték.

A gyűjtőívekkel és perse-lyekkel való gyűjtésen kívül

a leventék számos helyen a gyűjtőurnák mellé állított díszőrségekkel, hírverő zenés felvonulásokkal és a gyűjtés technikai lebonyolításához adott segítségével nagy mértékben hozzájárultak az országos gyűjtés sikeréhez.

Mindez azt bizonyítja, hogy a leventeintézmény mai szervezettségével a magyar életközösség jelentékeny és igen értékes tényezője, amelynek hazafias munkásságára építeni lehet.

Lisztraktárkönyv

**ujból kapható
a Corvin-nyomdában.**

Lapkiadó:
Corvin-nyomda.

Takarító- asszonyokat

keres kintlakással
a **Nemzeti Szálló**

Pékek figyelmébe!

A városi közellátási hivatal megszüntette a pékek részére, akik kenyeret árúsítanak, valamint a kereskedők részére is a kenyérszélvények elszámoló lapjának kiadását. A Corvin-könyvnyomda elhatározta, hogy ilyen elszámoló lapokat nyomtat és a közellátási hivatal engedélye alapján azokkal ellátja a kenyeret árusító pékeket és kereskedőket. Ilyen **elszámoló lapokat** a mai naptól kezdve lehet kapni a Corvin-könyvnyomdában.

Éjszakai szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és
vasárnap egész nap nyitva

Jan. 31-től febr. 7-ig

Özv. Wéber Dénesné

báró Eötvös-utca

gyógyszertára.

Veszek

a mai árakban használt

férfi ruhát,

női- és gyermekruhát,

ágyneműt,

fehértanút,

használt tollat,

gyermek-kocsit,

butort és egész hagyatékot

BRUCKER

őszeres

Baja, Flórián utca 39. sz.

(K i s p l a c o n.)

Tulajdonigazolást elhozni
kértem.

Legszebb, legcélszerűbb ajándék!

Gyümölcsstermelők, gazdaságok, szőlőbirtokosoknak,
villatulajdonosoknak nélkülözhetetlen!!!

Dr. L. Eplattner Imre, okl. műkertész:

Gyümölcsstermesztés, kertészet és szőlészeti összes ágainak gyakorlati ismeretei

A könyve — A val székos izléssel kiállított szakkönyv 558 oldalon, 24 színes műmelléklettel, 500 szövegközti ábrával tárgyalja a kertészet minden ágazatát, a gyümölcsstermesztés, gyümölcsismeret, konyha és díszkertészet, rovarirtás, növénykórtan, szőlőművelés és szőlőismeret teljes anyagát. Minden fejezet egy-egy külön szakkönyvnek megfelelő munka, tehát egy olyan mű, mely magyar nyelven és ilyen bő tartalommal még nem jelent meg.

A könyv ára 36 P.

Megvásárolható minden könyvkereskedésben és megrendelhető a kiadótól, **Gyurkovits Ferenc, Tolna. Garay-utca 40/1** előárán 120, utánvétellel vagy az összeg előzetes befizetése mellett.

4 középiskolát végzett **FIUT** tanulónak felvesz

a
Corvin-könyvnyomda.

„Bizó“ és egyéb arckenőcs

tégelyeket,

rum- és likörkivonatos, bármily gyártmányú üres 20 gr-os

üvegeket

jó áron átvesz minden mennyiségben

Városi Drogéria.

Corvin-könyvnyomda

és újságkiadó üzem.

a szép és olcsó

nyomtatványok

beszerzési forrása!

Báli és esküvői meghívók,
névjegyek, eljegyzési kártyák
legszebb kivitelben készülnek

Baja, Mátyás király-tér 10.
Telefon: 164.